
Aluehallitus, § 262, 12.10.2023

Palvelujen järjestäminen -lautakunta, § 118, 25.10.2023

§ 118

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tuottavuusohjelmaluonnos

IUHVA Dno-2023-3519

Aluehallitus, 12.10.2023, § 262

Liitteet

- 1 Itä-Uudenmaan tuottavuusohjelma, luonnos 5.10.2023
- 2 Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tuottavuusohjelma, luonnos 5.10, taustamateriaali

Valmistelu ja lisätiedot: hyvinvointialuejohtaja Max Lönnqvist,
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Aluevaltuusto hyväksyi hyvinvointialueen vuoden 2023 talousarvion kokouksessaan 13.12.2022. Talousarviovuoden 2023 vuosikatteen ennustettiin olevan noin -26,5 miljoonaa euroa. Kuluvan vuoden sekä taloussuunnitelmavuosien alijäämän kattaminen vaatii toiminnassa sellaisia muutoksia, joilla voidaan hidastaa arvioitua kustannusten kasvua. Nyt laadittavan tuottavuusohjelman tavoitteena on määrittää tuottavuustoimenpiteet talouden tasapainottamiseksi 2026 mennessä.

Tuottavuusohjelmaa on valmisteltu kesän ja syksyn 2023 aikana. Työskentelyn myötä on tunnistettu keskeiset tuottavuus- ja uudistumiskohteet sekä luotu toimenpiteet niiden edistämiseksi. Hyvinvointialueen tukena valmistelussa on toiminut ulkopuolinen asiantuntija, Nordic Healthcare Group (NHG).

Haastatteluiden sekä laajan työpajatyöskentelyn myötä tunnistettiin erilaisia uudistumis- ja tuottavuustoimenpiteitä. Tuottavuusohjelmaluonnos jakautuu rakenteellisesti seitsemään tuottavuuskärkeen, joiden alla on 30 tuottavuuskohdetta. Kukin tuottavuuskohde sisältää yhden tai useamman tuottavuustoimenpiteen, joiden tarkoitus on kuvata niitä konkreettisia hankkeita tai tekemisiä, joilla tuottavuuskohteissa kuvattu muutos viedään käytäntöön. Näitä tuottavuustoimenpiteitä on tunnistettu kauttaaltaan lähes 200 kappaletta.

Tuottavuuskärjet ovat seuraavat:

1. Palvelurakenteen kehittäminen toiminnanohjauksen ja palveluintegraation keinoin
2. Ennaltaehkäisevä, hyvinvointia ja terveyttä edistävä palvelutarjonta
3. Väestön tarpeeseen vastaava monipuolinen palveluiden verkosto
4. Kokonaisuutta palveleva monipuolinen tuotantorakenne ja sitä tukeva hankintaosaaminen
5. Hyvinvoiva henkilöstö – arvostettu työnantaja
6. Hyvinvointialueen tiedolla johtamisen kehittäminen
7. Ydintoimintaa tukeva tukipalvelukokonaisuus

Tuottavuusohjelman seitsemän tuottavuuskärjen yhteenlaskettu, alustava kustannushyötyarvio vuoteen 2026 mennessä on noin 28 M€. Arvio sisältää myös lyhyen aikavälin kustannusten karsimisen toimenpiteitä, kustannusten kasvun hidastamiseen.

Tuottavuusohjelmaluonnos on liitteenä.

Ehdotus

Hyvinvointialuejohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus käy lähetekeskustelun tuottavuusohjelmaluonnoksesta sekä pyytää luonnoksesta lausunnot lautakunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä 13.11.2023 mennessä.

Kokouskäsitely

Esittelijä tarkensi liitteenä olevaa tuottavuusohjelmaluonnosta siten, että se jaetaan selkeästi lausuttavaan osioon ja taustamateriaaliosioon, ennen lausunnon lähettämistä.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus kävi lähetekeskustelun tuottavuusohjelmaluonnoksesta sekä päätti pyytää luonnoksesta lausunnot lautakunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä 13.11.2023 mennessä.

Palvelujen järjestäminen -lautakunta, 25.10.2023, § 118

Liitteet

- 1 Itä-Uudenmaan tuottavuusohjelma, luonnos 5.10.2023
- 2 Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tuottavuusohjelma, luonnos 5.10, taustamateriaali

Valmistelu ja lisätiedot:

hyvinvointialuejohtaja Max Lönnqvist
sosiaali- ja terveysjohtaja Annika Immonen
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Itä-Uudenmaan aluehallitus on käsitellyt kokouksessaan 12.10.2023 tuottavuusohjelmaluonnosta, ja pyytää, että Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta antaa lausuntonsa 13.11.2023 mennessä.

Ehdotus

vs. sosiaali- ja terveysjohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta antaa lausunnon tuottavuusohjelmaluonnoksesta Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta päätti yksimielisesti antaa aluehallitukselle seuraavan lausunnon Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tuottavuusohjelmaluonnoksesta.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen Palvelujen järjestäminen -lautakunta kiittää mahdollisuudesta kommentoida tuottavuusohjelmaa. Hyvinvointialueen taloudellinen tilanne on kireä ja kokonaisuuden hahmottaminen on haastavaa, koska saman aikaisesti on laadinnassa palvelustrategia ja palveluverkkoselvitys sekä vuoden 2024 talousarvio. Ymmärtääksemme kaikki osat kuuluvat ainakin osittain yhteen, joten toisaalta on hyvä, että kaikkia laaditaan samanaikaisesti.

Palvelujen järjestäminen -lautakunnan kommentit tuottavuuskärjittäin;

1 Palvelurakenteen kehittäminen toiminnanohjauksen ja palveluintegraation keinoin

Yhteistyö HUSin kanssa tulee tehdä Uusimaan tasolla, koska kaikkia alueita on kohdeltava samalla tavalla. Yhteistyö on äärimmäisen tärkeää, jotta kustannustehokkuutta pystytään saavuttamaan. Koska HUS menot hyvinvointialueellamme muodostavat 37 % sosiaali- ja terveystalouden toimintakuluista on tärkeää panostaa tämän palvelun ohjaamiseen.

Myös sisäisten toimintojen kohdalla on tehtävä mahdollisuuksien mukaan moniammatillista yhteistyötä.

Peruspalveluja tulee kehittää siten, että yhä useampi asiakas pystyy asumaan turvallisesti kotona mahdollisten tukipalveluiden avulla. Tuottavuusohjelmassa esitettyjen raskaiden palveluiden keventämisestä johtuvia säästöjä tulee kohdentaa omais- ja perhehoitajien palkkioihin. Henkilökohtaisten avustajien koulutukseen panostetaan. Tämä lisää asiakkaan itsemääräämisoikeutta ja turvallisuutta kaikissa ikäluokissa.

Kun lisätään tehokkuutta tuottavia toimintamalleja asiakkaan etu tulee olla keskiössä, ei ainoastaan taloudellinen säästö. Palvelua on tuotettava palvelutarpeen mukaisesti ja asiakkaalle sopivalla tavalla.

2 Ennaltaehkäisevä, hyvinvointia ja terveyttä edistävä palvelutarjonta

Hyvinvointi ja terveyttä edistäviä palveluja tulee laajasti toteuttaa yhteistyössä kuntien, järjestöjen ja eri tuottajien kanssa. Palvelujen saatavuus ennaltaehkäisevällä ja perustasolla tulee olla hyvä. Palveluja tulee saada kansalliskielillä monella tapaa tuotettuna; digitaalisesti ja tarvittaessa myös paikan päällä.

3 Väestön tarpeeseen vastaava monipuolinen palveluiden verkosto

Palvelut tulevat olla tarjolla tasapuolisesti kaikille, vaikka ne olisivat tuotettuina eri tavoilla. Kotiin vietäviin palveluihin ja liikkuviin palveluihin on satsattava samalla kun digitaalisia palveluja kehitetään. Kaikki asiakkaat ja potilaat eivät kykene suoriutumaan digitaalisista haasteista. Palveluverkkoa tulee kehittää pitkällä tähtäimellä, ei

ainoastaan tehdä pieniä muutoksia, joita uudestaan kohta pitää päivittää. Pienet useat muutokset toinen toisensa perään on henkilökunnan näkökulmasta haastavampaa.

4 Kokonaisuutta palveleva monipuolinen tuotantorakenne ja sitä tukeva hankintaosaaminen

Hankintaosaamiseen on kiinnitettävä huomiota sekä hankinnan lainsäädännön kautta mutta myös palvelun tarkoituksenmukaisuuden näkökulmasta. Palveluiden on oltava asiakkaan tarpeista nähtynä tarkoituksenmukaisia.

5 Hyvinvoiva henkilöstö – arvostettu työnantaja

Pidetään erittäin tärkeänä, että henkilöstön jaksamisesta pidetään huolta. Tärkeää on tarjota henkilöstölle monipuolisia työhyvinvointia edistäviä palveluja, jotka ennaltaehkäisevät sairauslomia ja poissaoloja. Sairauslomien kehitystä on tiiviisti seurattava ja nopeasti reagoitava tarvittaessa varhaisen puuttumisen avulla. Kun eläköityvien henkilöiden työtehtävien ja vakanssien täyttötarpeita tarkistellaan on tärkeää ettei potilas- ja asiakastyön laatu kärsi tästä. Henkilöstön mahdollisuus vaikuttaa omaan työn suunnitteluun ja toteuttamiseen lisätään. Työssä kehittymistä ja ammatillista kasvua edistetään.

6 Hyvinvointialueen tiedolla johtamisen kehittäminen

On hyvä, että kehitetään raportointia ja tietojohdamista tukemaan resurssien ja talouden johtamista. Toivomme, että tämän kautta palvelujen järjestämisen lautakunta myös pystyisi seuraamaan isoja linjauksia palveluiden saavutettavuudessa, saatavuudessa ja kehittämisessä.

7 Ydintoimintaa tukeva tukipalvelukokonaisuus

Konsernipalveluiden asiantuntijapalvelut tulee olla tehokkaita ja palvella hyvinvointialueen perustehtäviä, siis sosiaali- ja terveystalouden palveluja sekä pelastuspalveluja. Tukipalvelujen tulee kehittyä peruspalveluiden tarpeen mukaan ja tavoitteena tulee olla, että yhä enemmän aikaa kokonaisuudessa pystytään satsaamaan suoraan asiakas- ja potilastyöhön. Hoitotarvikkeiden ja apuvälinekeskuksen keskittäminen on hyvä asia. On kuitenkin kannettava huolta, että asiakkaat saavat tarvittavat tavarat ja palvelut läheltä, vaikka ns. ydinpalvelut hoidettaisiin muualla.

Muutoksenhakukielto

§118

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta.

Sovelletaan lakia hyvinvointialueesta, lainkohta: § 141.